№ 297. 1834.

BREDASCHE COURANT,

Staat- Letterkundige

en Wetenschappelijke

Nieuws- Blad.

Zondag en Maandag 14 en 15 December.

LATERE BERICHTEN DER VORIGE COURANT.

Rome. — Nadat nog verscheidene leden van de belgische kamer van afgevaardigden op gisteren hun gevoelen over het budget van de middelen en wegen voor het volgende jaar hadden geuit, zijn de algemeene beraadslagingen gesloten en zal heden tot de behandeling van de bijzondere artikelen worden overgegaan. In den loop der discussie van gisteren werd nog door den heer *Dechenx*, op de vraag van den heer *Jullien*, de verzekering gegeven, dat er binnen kort een wetontwerp opzigtelijk de vreemdelingen zal worden aangeboden; de oorlogsminister *Evain* las een uitvoerig rapport voor over het beheer zijner administratie, welke bij de discussie over het budget in 't algemeen, aan zeer vele aanmerkingen is blootgesteld geweest, en logenstrafte voorts hetgeen door de bladen gemeld was (zie ook ons vorig nommer) van eene aanstaande promotie onder de bevelhebbers in de hoogere rangen van het belgisch leger.

De belgische senaat is tegen den 18den ter beraadslaging opgeroepen.

— Ter gelegenheid van den verjaardag van vorst *Leopold* op den 16den dezer, zal er in de Gudule-kerk te Brussel een *Te Deum* gezongen worden; bij de afgevaardigden is er besloten en korps hetzelve bij te wonen.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 97¾; Nap. 89; Sp. perpet. 43⅜, ¼; 5 pCt. 27; Braz. 78.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 10den December.

Ofschoon zich in de kamer van afgevaardigden eene beslissende meerderheid voor het ministerie heeft verklaard, schijnt de heer *Dupin* den strijd niet op te geven. Men verhaalt immers, dat hij op een feestmaal, aan zeker lid gegeven, openlijk zoude verklaard hebben, niet te zullen rusten tot dat het constitutioneel stelsel in alle deszelfs gevolgen gevestigd is, bepaaldelijk tot dat men, even als in Engeland, een verantwoordelijk ministerie hebbe, dat buiten den dagelijkschen invloed des konings het bewind voert. Voorts vindt men heden in den *Constitutionel* een brief van den heer *Dupin*, waarin hij zich beklaagt, dat men hem allerlei ongerijmdheden ten laste legde, daar hij toch meende in de zitting van den 5den dezer zijn gevoelen genoegzaam te hebben geopenbaard, en nu ten overvloede verklaart, dat hij tegen het besluit door de kamer genomen, heeft gestemd. Zulks schijnt tot eene wederlegging te moeten strekken van het gerucht, dat de heer *Dupin*, hoe vijandig ook zijne taal ware, echter ten slotte zijne stem aan het ministerie had gegeven.

Ook de heer *Ch. Dupin* is gisteren door het 10de arrondissement in de hoofdstad, als afgevaardigde, weder ingekozen.

— Het hof der Pairs heeft gisteren en heden het rekwisitoir van het publiek ministerie aangehoord. Een der hoofden van de maatschappij *der regten van den mensch*," de berugte *Cavaignac*, die mede in deze zaak is betrokken, doch zich tot nu toe wist te verbergen, heeft aan den voorzitter kennis gegeven, dat hij, daar de instructie zoo verre gevorderd was, bereid is zich onder regterlijke bewaring te stellen. Men wil dat er naauwelijks een zestigtal der beklaagden inderdaad zullen te regt staan, en dat vele leden van het hof der Pairs zich hebben uitgelaten, dat men wellig beter gedaan had deze zaak den gewonen loop te doen volgen.

— Men wil dat de koning met den heer *de Talleyrand* op eenen zeer vertrouwelijken voet verkeert, en hem dikwerf incognito bezoekt.

— Van Bayonne schrijft men, dat *Zumala Carregui* den 1en en 2den dezer zich meester gemaakt heeft van Caporoso en van de kazernen van Falces en Peralta, die door nationale garde werden verdedigd. Na eenen strijd van vier-en-twintig uren werden zij stormenderhand ingenomen, en niet minder dan 200 soldaten en 300 nationale gardisten togen de kling gejaagd.

Op den 3den zoude de generaal *Mina*, aan het hoofd van 700 man voetvolk, 300 ruiters en 4 stukken geschut, Pamplona hebben verlaten, zich naar Lumbier, dat op zeven mijlen afstands ligt en waar de insurgenten hunne magt hadden bijeen getrokken, begevende. Men weet nog niet wat de uitslag dezer expeditie was.

De karlisten die Elisondo blokkeerden, hebben door eenen uitval der bezetting merkelijk geleden, en zijn daarna teruggetrokken.

— De gerant van den *Charivari*, is heden door het hof van assises alhier tot de straf van een jaar gevangenis en 5000 franken boete veroordeeld, wegens een in de vorige maand geplaatst artikel waarin de persoon des konings en van den hertog *van Orleans* waren gehoond geworden.

— Heden (10 *December*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 106,65; op tijd 107; 5 pCt. kont. 77,25; op tijd 77,45 Nap. kont. 96,10; Span. perp. 3 (Cortes) 5 pCt. 27; Cortes 39¾.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 13den December.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren, waarin Z. Exc. de minister van justitie tegenwoordig was, is ontvangen eene missive van den heer *van Sytzama*, waarin dat lid kennis geeft door ongesteldheid verhinderd te zijn de vergadering bij te wonen. De voorzitter bericht, ontvangen te hebben eene Koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet tot herziening der wet op de grondbelasting. De hoofdsom wordt bij dit ontwerp voor 1835 *en vervolgens* bepaald op *f* 7,983,256,84; worddende de provincie Noord-Braband aangeslagen voor eene som van *f* 838,934. Verzending van genoemd ontwerp naar de afdeelingen van october. Een verzoekschrift wegens de organisatie der regterlijke magt wordt naar de commissie tot de petitien gezonden.

Aan de orde van den dag is de beraadslaging over het ontwerp van wet tot verlenging, voor een jaar, der woelings-wet.

De heer *van Reenen* hieromtrent het woord vragende, verklaarde zijne goekeuring aan de wet te zullen hechten; omdat bij eene eindschikking verlangde, en alle onrustige bewegingen daartoe niet dan nadeelig konden werken, door de schadelijke betrekkingen, welke met België mogten onderhouden worden. Eene eindschikking moet vrijwillig, doch niet door geweld, oproer of door vreemde mogendheden bewerkstelligd worden. Zij die tot eene gewenschte eindschikking arbeidzaam zijn, kunnen daartoe niet geraken, wanneer hun door onrust, oproer en geweld, als het ware, de handen gebonden worden. De redenaar brengt ten voorbeeld aan het twaalfjarig bestand. Ook toen had de Regering met vele moeijelijkheden te worstelen, doch men had zich aan het Huis *van Oranje* aangesloten, en alles was tot een gelukkig einde gebragt. Ook thans is zulks wenschelijk, doch dan moet voortdurend in de regering het noodige vertrouwen gesteld worden. Men wilde, in het belang van den handel, vrije gemeenschap met België, doch deze moet niet worden voorafgegaan door nadeelige betrekkingen met de oproerige gewesten. Ook daarom liet zich de wet op de woelingen aanprijzen, ten einde zulke betrekkingen te keer te gaan.

De heer *Schimmelpenninck* stemde, in strijd met vroegere jaren, voor de wet. Art. 1 der wet beschouwde de spreker als doelmatig, en als eene aanvulling van art. 76-83 van het strafwetboek. Art. 2 was, volgens den heer *Schimmelpenninck*, strijdig met onzen landaard. Ook art. 3 vond hij ongepast. Doch, uit aanmerking, dat de meergemelde wet zoo weinig toegepast was geworden, en vele leden, bij de afstemming der wet op de grondlasten, mede bewijzen hadden gegeven van het verlangen om eenstemmig te handelen, wilde hij gaarne zijne persoonlijke gevoelens opofferen, en verklaarde hij zich voor de wet.

De heer *Luzac* betuigde volkomen met den vorigen spreker in te stemmen.

Vervolgens was het woord aan Z. Exc. den minister financien, doch Z. Exc. verklarende, daar er geene aanmerkingen tegen de wet gemaakt waren, van het woord af te zien, zoo werd het ontwerp in omvraag gebragt, en met eene meerderheid van 43 tegen 3 stemmen *aangenomen*; zullende hetzelve alzoo op de gewone wijs aan de Eerste Kamer worden toegezonden. Tegen hebben gestemd, de heeren: *Luyben*, *de la Court*, *Ingenhousz*, *Romme* en *Corver-Hooft*. De vergadering ging hierna tot nadere bijeenroeping uit een.

— Van het Nieuwe Diep wordt dd. 2 December gemeld, dat het Nederlandsche koopvaardijschip *Admiraal de Ruyter*, kapitein *van Duyn*, bij het destijds woedende stormweder van Batavia voorspoedig herwaarts gezeild zijnde, bij het binnenkomen eenige schade aan lading en schip zou geleden hebben, ware niet een stoomschip van 's Rijks marine, het linieschip *de Zeeuw*, onder kommando van den kapitein *Kyk*, en

eenige andere, zich bij liggende schepen krachtdadige hulp toegezonden, waardoor het in eene gevaarlijke gesteldheid verkeerende schip, dan ook des nachts van den zijwal geraakte en behouden aan de kada kwam. Van dit voorval en de daarbij ondervondene hulp heeft kapitein *van Dalen* zijne reeders kennis gegeven, die terstond daarna aan den kolonel *Eyk* eenen brief van dankbetuiging hebben toegezonden en daarbij eene somma van honderd-zestig guldens, om onder de matrozen te verdeelen, aan welke zij het behoud der lading te danken hebben; aan welk vertoogen, tegen een ontvangen antwoord van gemelden kolonel, door Z. Edelgest. voldaan is.

— Volgens berigt van den Helder dd. 11 dezer, is Zr. Ms. korvet *van Speyk*, kapt. ter zee *van Straten*, op dag uit Texel naar Batavia gezeild.

— Blijkens de jongste uit Lissabon ontvangen berigten van den 28sten dezer, heeft de huwelijks-voltrekking van de koningin dona *Maria* met den hertog *van Leuchtenberg* bij volmagt (in ons nommer van gisteren foutelijk verhaald) plaats gehad, nadat vijf dagen te voren, de onder-secretaris van staat, *Bayard*, die wegens het sluiten van dit huwelijk naar München was gezonden, te Lissabon was teruggekeerd. De Patriarch van Portugal heeft in de hoofdkerk het huwelijk ingezegend. Bij den plegtigen optogt naar de kerk bedekte zand ontzettende menigte de straten, en gaf vele blijken van hare vreugde over deze gebeurtenis. De stad zou te dezer gelegenheid drie avonden achtereen verlicht worden. Volgens bijzondere brieven in het sluiten van dit huwelijk, welks inzegening eerst op den 20sten December bepaald was, bespoedigd na het ontvangen der tijding, dat de hertog *van Wellington* aan het hoofd van het Britsche ministerie was. Een Portugeesch oorlogschip en eene Engelsche stoomboot zullen zich, zoals men uit London schrijft, eerlang naar Ostende begeven, om van daar den hertog *van Leuchtenberg* af te halen.

In de Portugesche wetgevende Kamer vertoont zich steeds eene vrij sterke tegenpartij van het tegenwoordig ministerie. Te Lissabon is de rust in den laatsten tijd alleen door eenige honderden Iersche vrijwilligers gestoord, die, geene soldij erlangende, alle verders dienst geweigerd hebben. Zij zullen eerstdaags naar hun vaderland terug worden gezonden.

In Montejunto zwerven dezer dagen nog altijd eenige ronddwervende benden Miguellisten geheel verspreid; doch in andere gedeelten van Portugal blijven de aanhangers van don *Miguel* woelen. Ook vallen er ten platten lande van tijd tot tijd sluipmoorden, ter zake van staatkundige partijschap voor.

— In den *Hampshire Chronicle* leest men het volgende:

» De drie koperen kanonnen, welke onlangs onder toezigt van den heer *Deane* uit het in vroegen tijd gezonken schip *Royal George* zijn opgehaald, blijken 24 ponders te zijn, wegende gemiddeld 51 centenaar, en voeren het jaartal 1742, 1748 en 1759. Opgehaald zijnde, bevond men dat zij met scherp geladen waren; bij het afhalen der lading bleek het, dat de kogel, het buskruid en de prop, die uit touwwerk bestond, zoo versch en nieuw waren, alsof de stukken pas waren geladen. De kanonnen zijn omgeven met eene korst van kalk ter dikte van omtrent een tiende duim, waaraan zich een aandikt bevuns had vastgehecht; maar zoowel deze, als het kalkachtige omhulsel dat zich gemakkelijk lostmaken van het metaal, waarna het zelve een schoon en nieuw voorkomen vertoont, alsof het geschut eerst sedert kort uit de gieterij was gekomen. Twee dezer kanonnen dragen, behalve het koninklijk wapen ook dat van den hertog *van Montagu*, het derde vertoont een burggraafskroon boven een schild, in welks opperveldeke zich eene vertionle halve maan tusschen twee sterren bevindt, en onder aan een leeuw met het motto *a rege Victoria*. Eenige dagen geleden hebben officieren der marine proefschoten met dit geschut laten doen, welke almede de deugdelijkheid van het metaal hebben gestaafd.

— Onlangs ontwaarde een landbouwer aan den mond der Lowca-kreek in Engeland een drijvend voorwerp. Hij waadde tot aan hetzelve toe, en vond weldra bij ontdekte, dat het eene vervaarlijk groote, schijnbaar dode, schilpad was. Hij klom op dezelve, ten einde haar naar den oever te roeijen, doch naauwelijks hiermede bezig, begon het monster leven genoeg te herkrijgen om dezelve vinnen in beweging te brengen en met den avontuurlijken varensman, als een tweede *Arion*, naar zee te stevenen. In deze nood begat hij zich in allerijl wederom te water en bereikte gelukkiglijk het land, waarna hij met behulp van anderen, in eene boot naar het dier terug voer, hetzelve op sleeptouw nam en alzoo naar den wal bragte. Het bleek eene schildpad van de zeldzame soort te zijn; zij woog niet minder dan vierdehalf honderd ponden. Dit is het eerste geval, dat eene levende schildpad aan de kust van Cumberland is gevangen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 10den December.

Volgens brieven uit Berlijn was het daar, na het vertrek der vele aanzienlijke vreemdelingen, welke die residentie onlangs bezocht hebben, weder stil geworden, daar ook het hof den 4den dezer naar Potsdam was vertrokken, en de prinsen *Wilhelm*, *Karel*, en *Albrecht* zich naar het slot Rodenkirchen in het Hartsgebergte begeven, om den hertog van *Cambridge* te bezoeken.

— Z. M. de Keizer van Rusland heeft de vestingwerken van Modlin persoonlijk in oogenschouw genomen en daarover zijne hooge tevredenheid betuigd aan den luitenant-generaal *Sacken*, onder wiens opzigt zij in zoo korten tijd vertoold zijn. De Keizer heeft voorts de troepen gepasseerd over de troepen, welke in die gesting en in hare omstreken liggen, en is den 30sten November daar naar Petersburg teruggereisd.

— De Pruissische generaal-majoor baron *von Lützow*, uit den herinnering-oorlog bekend als oprigter en aanvoerder van het vrijkorps der Lützowsche jagers, waarbij *Theodor Körner* gediend heeft, is dezer dagen alhier, 52 jaren oud, te Berlijn, overleden.

— Het Hanoversch Regeringsblad maakt een besluit der Duitsche Bondsvergadering bekend, dat van den 15den november dagteekent, en waarbij algemeene maatregelen omtrent de hoogescholen en andere inrigtingen van openbaar onderwijs in Duitschland worden vastgesteld. De strekking dier maatregelen is om de zedelijke en wetenschappelijke ontwikkeling der studerende jeugd te bevorderen, wier staatkundige of zedelijke gang aanmerkingen geven, van de hoogeschool te weren, om de geheime genootschappen onder de studenten te beletten, en om degenen, die wegens weigedrag van eene hoogeschool zijn weggezonden, ook van andere Duitsche akademien uit te sluiten, voor welke en nog andere bepalingen, die gemeenschappelijk zijn, eene permanente commissie wordt opgerigt, met welke de jonge lieden, die de lessen verlangen en te volgen, over hun persoon en gedrag de noodige inlichtingen zullen moeten geven.

Bij een ander besluit van dezelfde dagteekening heeft de Bondsvergadering vastgesteld, dat de bepaling van art. 12 der bondsakte, naar welke in kleinere staten het oordeel over moeijelijke geschilpunten, in laatste instantie aan de regtsgeleerde faculteit der akademie of aan de schepenstoel wordt opgedragen, alleen op burgerlijke geschillen, niet op politie- en criminele zaken van toepassing is.

— Uit Weenen schrijft men, dat de Oostenrijksche gezant aan het Engelsch hof, Vorst *Esterhazy*, waarschijnlijk nog in den loop van dit jaar naar London zal terug keeren.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwigheden.

DUITSCHLAND. — In het Breslauer Dagblad heeft de Heer von Boguslawski het volgende berigt doen plaatsen, ontrent dagteekening van den 20 November: » De groote zonnevlek, welke gisteren nog eene breedte had van 1500 mijlen en eene lengte, die de helft grooter, schijnt aan het verkleinen te zijn. Daarentegen zijn aan den oostelijken rand der zon, zuidwaarts en noordwaarts, wederom nieuwe groepen te voorschijn gekomen, welke thans nog uit zeer kleine vlekken bestaan, maar zich misschien tot grootere zullen ontwikkelen. Digt bij den zuidoostelijken rand der zon is eene aanmerkelijke heldere glansvlek of zoogenoemde zonnefakkel opgekomen, waaruit misschien eene nieuwe, zeer aanzienlijke vlek ontstaan zal." — In *Beijeren* is eene commissie ingesteld, belast met de redactie van Schoolboeken voor het openbaar onderwijs van alle Gezindheden. Aan het hoofd dezer commissie staat de Bisschop van *Augsburg* J. A. B. Rinee, en onder de leden bevindt zich Chr. Schmidt, de bekende schrijver van *de Kersavond*, *de Paascheijeren* en vele andere geschriften voor de jeugd, welke ook in *Holland* en *Frankrijk* door vertalingen grooten opgang hebben gemaakt. — Op den 31 October is het nieuwe Universiteitsgebouw te *Halle* plegtig ingewijd, en bij die gelegenheid is door de Faculteit der Wijsbegeerte, ter vereering van den beroemden Hofraad Börrenn te *Dresden*, het Doctoraldiploma, voor meer dan 50 jaren aan dien geleerden geschonken door de Universiteit te *Wittenberg* vernieuwd gewijd.

ITALIË. — De stad *Venetië* bezit thans de talrijkste, kostbaarste en oudste verzameling oorkonden van allerlei aard, in geheel *Europa*. Nergens treft men eene zoo groote menigte geschriften aan, in een enkel gebouw verzameld, als in het *Archivio Generale van Venetië*. Dit bewonderenswaardig gesticht bestaat uit 298 zalen en galerijen, langs welker wanden van boven tot beneden boekenkasten zijn aangebragt, en deze zijn nog niet toereikend, om het ontzettend aantal van *acht millioen, zesmaal honderd vier-en-zestig duizend, zevenhonderd en negen* boekdeelen te bevatten. — In het laatst van October is te *Napels* overleden de Graaf Giovanni Giraud, een der beste hedendaagsche Dramatische Dichters van *Italië*.

FRANKRIJK. — De bekende Tooneelschrijver Scribe, die door de menigvuldige dramatische voortbrengselen, welke onophoudelijk uit zijne pen komen, schier dagelijks het onderwerp van het een of ander tijdschrift is, trekt thans nog meer de aandacht op zijne letterkundige loopbaan, door zijne benoeming tot Lid van de Fransche Akademie, waartoe hij, in plaats van den Heer Arnault, bij eene tweede stemming met 15 tegen 11 stemmen verkozen is. Het eerste stuk, 't welk door Scribe ten tooneele werd gebragt, was eene onbeduidende vaudeville, getiteld *les Dervis*, in het jaar 1811. Sedert dien tijd heeft hij een aantal tooneelstukken vervaardigd,

't welk men voor 't minst op tweehonderd mag begrooten. De opgang, welke vele van zijne stukken, op de voornaamste schouwburgen van *Europa* gemaakt hebben en in 't bijzonder zijn *Bertrand en Raton*, bewijzen, in weerwil van vele vooroordeelen, welke hij heeft voortgebragt, dat Scribe inderdaad een buitengewoon vernuft bezit, 't welk hem dan ook de eer heeft bezorgd eener plaats in een Letterkundig Ligchaam, 't welk anders gewoon was, dit eetel aan meer geleerdheid en diepere wetenschap aan te bieden. Maar zoo in deze laatste eigenschappen Scribe bij zijne medeakademisten tot achterlaan, in eene andere zal hij hen allen overtreffen, de gaaf namelijk, om zijn talent dienstbaar te doen zijn tot stijving van zijn beurs. Uit de registers der uitgaven van de schouwburgen te *Parijs* heeft men de sommen uitgetrokken, welke Scribe gedurende 22 jaren, dat hij voor het tooneel heeft gewerkt, voor zijnen arbeid genoten heeft, en men heeft de verbazende som gekregen van *twee millioen zeshonderd drieën-zestig duizend franken*. Thans berekent men dat hij jaarlijks van zijnen arbeid *honderd duizend franken* geniet, en het is een verschijnsel, waarvan men moeijelijk een voorbeeld in de Letterkundige Geschiedenis zal vinden, den tooneelschrijver in een prachtig rijtuig met een paar voortreffelijke paarden naar zijne overheerlijke buitenplaats te zien rijden, en in plaats van adelijk wapen op zijne koets, dit naïve emblema te vinden, eene pen, met het devies: *fortuna et libertas* (want hier heb ik mijn vermogen en mijne vrijheid). Een ander kouwdieschrijver, Dumas, schijnt in dezen dagen oogmerk zijn fortuin te willen maken. Reeds meer dan eene maand ligt er eene brik zeilree, welke op lands-kosten is uitgerust, om den Heer Dumas naar *Egypte* over te brengen. Zijn vertrek heeft echter, wegens nithoofde van geldelijke belemmeringen, nog geen plaats gehad. Men vraagt elkander, welke bedoeling de Regering hebben kan, om een man, die niet meer dan alledaagsche kundigheden in het vak der Geographie bezit, die geen geschiedkundige, geen oudheidkundige, geen geleerde, geen dichter is, op hare kosten (*aux frais de l'état*) naar *Egypte* te doen reizen. Een vriend van Dumas, de Directeur van den schouwburg van de *Porte St. Martin*, gevraagd zijnde, wat toch zijn vriend voor de kunst of de wetenschap uit *Egypte* zou brengen, antwoordde: » *Oh, il en dira tant, qu'il finira par m'empêcher de croire à la Mediteranée.*" — Bij eene openbare boekverkooping te *Parijs* is een klein boekje, 't welk zich door niets scheen te onderscheiden dan door den ouden band, waarin het gebonden was, door eenen geestelijke gekocht voor honderd franken. Dit boekje, zegt men, heeft toebehoord aan Maria Stuart, die hetzelve tot vertroosting in hare gevangenschap had ten geschenke gekregen van Paus Pius V. Het bevat alleen gebeden, en een Latijnschen brief van evengenoemden Paus. Op eene andere verkooping te *Parijs* is dezer dagen voor de som van 3350 franken verkocht, een in groen fluweel gebonden handschrift, voor koning Frans I vervaardigd en getiteld: *Les Croniques et gestes des trehauts et tres vertueux faits du trescrestien roi Francois premier de ce nom conteees au reps de son advenement à la couronne qui fut l'an de Gce nre Sr. mil. V. XIIII* enz., benevens een met zeer fraai geteekende hoofdletters versierd handschrift over de plegtigheden vereischt bij de huldiging der koningen.

Engeland. — Aan den Franschen Sterrekundige Arago, die, gedurende zijn verblijf alhier in de maand September, met het burgerregt der steden *Glasgow* en *Edinburg* is vereerd, heeft thans de Universiteit van laatstgenoemde stad met eenparige stemmen het Doctorschap in de Regten opgedragen. De Heer Arago is thans de eenige Franschman, die deze eer geniet. — De Wijskundige Hamman heeft in de verledene maand, te *Londen*, zich zelf van het leven beroofd. — Uit *Italië* is aangekomen het door Thorwaldsen vervaardigde marmeren standbeeld van Lord Byron, bestemd om [illegible] te versieren, waarvoor kort na des dichters dood zoo rijkelijk is ingeschreven.

Berigten uit het gebied van Kunsten en Nijverheid.

Metallographie. — Te Berlijn bestaat thans eene metallographische inrigting, waartoe de eerste aanleiding gegeven werd in het jaar 1822 door den toenmaligen Chef van den generalen staf der armee, thans kommanderenden generaal van het 7de armeekorps, den vrijheer von Müffling, die den kapitein Kasch gelastte, om proeven in het werk te stellen tot het bereiden van eene inkt, welke de eigenschap had, dat het daarmede op het papier geteekende of geschrevene zich onmiddellijk op metalen platen liet overbrengen en duurzaam op dezelve bleef staan. Na vele moeijelijke proeven gelukte het kapitein Kasch, en den daarbij ijverig medewerkenden majoor von Oetzel, een recept voor eene chemische inkt, welke de gevorderde eigenschappen bezat, uit te vinden. Uit de metalen platen, werden die van *Zink*, als de geschiktste voor het verdrukken, gebruikt. Elke verdere proefneming bragt meerdere bevestiging aan. Bij de toenemende werkzaamheid te dezen heeft de metallographie door velerlei bijkomende ervaringen, ten aanzien van de behandeling en het technische gedeelte in het algemeen, het tot eene hoogst gewenschte volmaaktheid gebragt. Het is niet te betwijfelen, of deze belangrijke wijzen, om geschrevene of geteekende voorwerpen, door den druk, te vermenigvuldigen, zal door het publiek, bij nader bekend zijn met dezelve, veel meer dan tot nu toe gebeurd worden; vooral, daar zij in zoo menigerlei betrekking, zoowel door den kunstenaar als den man van beroep, met geringe kosten, voordeelig kan worden aangewend. Voornamelijk is op prijs te stellen, dat het overbrengen van oorspronkelijk schrift of teekening op de zinkplaat, zoo snel plaats heeft, en elke voortdruk, welke vervolgens weder overgedrukt kan worden, steeds met gelijke scherpte en duidelijkheid van het oorspronkelijke als voordanig weder verschijnt. De metallographie kan door iedereen, al ware hij ook niet verder daarin bedreven, aangewend worden, zonder daarbij eenige andere hoorwstof dan papier, pen en wat scheikundige inkt te gebruiken. Men behoeft slechts de chemische inkt (welke men het beste in het K. Lithographisch instituut te Berlijn in kleine platte stukjes bekomt) zoo zuiver mogelijk in water op te lossen, alsmede het te beschrijven of te beteekenen papier voor vetvlakken te bewaren; dewijl dezelve bij het drukken zich ook mede vertoonen zouden. Voor het overige gebruikt men, even als bij elk ander schrift of teekening, eene gewone stalen pen, zonder, zoals velen gelooven, het voorwerp omgekeerd op het papier te moeten brengen. De drukker prepareert dan de keer- of rugzijde van het blad met een zuur, legt de beschrevene zijde op de zinkplaat, en drukt zoo door middel eener rolpers het voorwerp op de plaat. Dit vertoont zich op dezelve, nadat het papier weggenomen is, omgekeerd. Nadat de afdruk zwart gemaakt en ingeperst is, wordt daarmede voortgegaan even als bij de overige drukwijzen gebruikelijk is. De boven omschrevene werkzaamheden vereischen slechts een tijdsverloop van omtrent 8 minuten.

IJzeren stoombooten op het vasteland. — De Heer Cavé, van wiens uitgestrekte fabrijk te Parijs reeds vroeger gewag gemaakt is, heeft tegenwoordig 3 ijzeren stoombooten onderhanden, van welke er een voor het meer van Neufchatel, een voor Amiens en het derde voor de Seine bepaald is. Bovendien bouwt hij tegenwoordig voor verscheidene fabrijken 3 stoomwerktuigen van 20, een van 14, vier van 10 en 1 van 8 paardekrachten. De Heer Cavé ontving tot erkenning der fabrijkshelangrijkheid, welke zijne inrigting voor Frankrijk, berente van de *Société d'encouragement* hare gouden medaille, 1ste klasse, en van den Koning der Franschen, bij de Tentoonstelling van nijverheid dezes jaars, de orde van het legioen van eer.

163ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIJFDE KLASSE.

Een-en-dertigste Trekking: Nos. 8255, 8631, 15614, ieder een prijs van *f* 1000.
Twee-en-dertigste — N°. 13750, *f* 1000.
Drie-en-dertigste — N°. 7263, eene premie van *f* 5000.

Graanmarkt te Amsterdam.

VRIJDAG, *den 22den December.*

TARWE. — Als voren: 134 ℔ Rost. *f* 180; partij - 132 ordin. dito *f* 174, geruf; - 128 O. Vriess. *f* 162.

ROGGE. — Weinig handel en in eenen doen: 122 ℔ O. Pruis. *f* 160; - 118 Drents. *f* 133.

GARST. — Stil: 104 ℔ N. Oldamm. wint. *f* 116; - 91 O. Vriesw. wint. *f* 85; - 105 Wismar *f* 100.

HAVER. — Als voren: 85, 86 ℔ N. fijne *f* 100, 101; - 84 N. dikke *f* 88; - 86 O. dikke *f* 94; - 85 dito dito, bij partij aan de Zaan *f* 89; - 74 N. Voer *f* 78.

BOEKWEIT. — Flaauw: 122 ℔ N. Gorcum *f* 122; - 121 N. Nijkerk. *f* 129.

Beurs-prijs der Effecten, te Amsterdam.

VRIJDAG, *den 22den December*

	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en ½ uur.
NEDERLAND. pCt.			
Werk Schuld 2½	53 1/16	54	53 1/16
dito dito 5	99 4/4	99 5/16	99 2/8
Uitgestel. dito.	1 2/16		
Kansbill. dito.	23 1/16	23 1/8	23 1/16
Amort. Synd. 4½	92 1/8	92 1/4	92 1/4
Dito dito. 3½	75 1/4	75 2/4	75 7/16
Schatkistbill. 6	100 1/16		
Oorlogslast.. 5			
Leening 1831. 6			
Hand.-Maats. 4½	101 1/4	101 2/8	101 2/8
FRANKRIJK.			
Ins. Grootb.. 3			
ENGELAND.			
Dito p. 12 Aug. 3			
SPANJE.			
Certific. Amst. 5	43 2/8	44 1/2	44 1/2
Dito *f* 1000.. 3	27 2/8	27 2/4	27 1/8
Uitg. 3 pc. Sch. 5	15 2/8	15 2/8	15 2/8
Cort. B. Lond. 5	40 2/4	40 5/16	40 2/4
NAPELS.			
Certific. *L. & B.* 5			
Dito *Falc. & C.* 5			
Leen. Lond. *R.* 5			
RUSLAND.			
Obl. *Hope* 5	103	103 1/8	
Dito 18 5/16 .. 5	103 3/8		

	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en ½ uur.
pCt.			
Cert. dito 18 5/16 5	98 2/8		
Obl. te Lond. 5			
Cert. te Hamb. 5			
Ins. in Assig. 6	67 5/16		
Certific. dito. 6			
POLEN.			
Aand. L. fl. 300	121 1/4		
PRUISSEN.			
Dito dito K. 50.	107 1/4	108	
Neg. L. 1830. 4			
OOSTENRIJK.			
Aand. L. *f* 100.			
Dito dito 250. 4			
Metalliek.... 5	98 1/8	98 2/4	
Dito L. gen.. 5			
Dito..... 2½			
Obl. *Gall. & C.* 5			
Dito..... 4			
Ween. B. act. 3			
N. Ween. Aand.	677	678	
DENEMARKEN.			
Leen. te Lond. 3			
BRAZILIEN.			
Dito *Rotsch.* 5	78 2/8		78 3/8
GRIEKENLAND.			
Dito te Lond. 5			

*** Onze Lieveling, LODEWIJK JOHANNES, ons den 14 Augustus ll. door de Voorzienigheid geschonken, werd ons heden, na eene kortstondige ongesteldheid, door den dood ontnomen.

BREDA, den 12. December, 1834.

T. VON MÜHLEN, 1e Kapitein Ingenieur.
J. C. G. VON MÜHLEN, geboren van Sant.

*** Heden overleed alhier in den ouderdom van 63 jaren, mijne waarde Echtgenoot, de Wel-Edel-Gestrenge Heer J. N. CARDOLL, gepensioneerd Kapitein.

Mijn Dochtertje en ik betreuren zijn verlies.

A. H. DE BARCHON,
Wed. CARDOLL.

Overeenkomstig het verlangen van den overledene, zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw aangenomen worden.

*** Heeren Officieren in de Kantonnementen worden verwittigd, dat er aanstaanden *Maandag*, den 15den *December*, CASINO zal plaats hebben in de Zaal AMICITIA, te *Breda*.

CIRQUE OLYMPIQUE.

VAN DE HEEREN

GAUTIER EN LIEBHARD,

in de Tent op het Nonnenveld.

BUITENGEWONE VOORSTELLING, op morgen, Zondag den 14 December, des avonds ten 7 ure, voor de *voorlaatste maal*. En, *ten slotte*, op Maandag den 15 December; op hetzelfde uur.

OPENBARE VERKOOPING VAN

VAST GOED.

Mr. J. F. C. J. DE ROY, Notaris, residerende te Breda, zal, ten verzoeke van den Heer CORNELIS JOHANNES BEENS, wonende te Breda; op Maandag den 15den December 1834, in het openbaar opveilen, en vervolgens dezen daarna, als op Maandag den 29sten December daaraanvolgende, respectivelijk des avonds ten *zeven* ure, in *het Vlaamsch Koffihuis*, bij J. JUNKERS, te Breda, finaal Verkoopen:

Eene zeer schoone en wel doortimmerde HUIZINGE, BROUWERIJ en MOUTERIJ, genaamd *den Boom*, met de verdere timmeringen, ruime Kelders en Pakhuizen, Hof, Plein en Erve, daaraan behoorende, alsmede met het Bleekveld en Gebouw, tot een Bierkelder gebruikt wordende, alles gestaan en gelegen binnen Breda, aan de noordzijde van de Boschstraat, wijk D, nº. 229, bij het kadaster der stad Breda bekend sectie B, nº. 171; belend: oost de Huizinge en Erve van den Heer *J. B. Lauryssa*, zuid gemelde Boschstraat, west de Huizinge en Erve van Mevrouw de Weduwe *Gillemans* en noord de Rivier *de Mark*.

Het *Benedenhuis* bestaat uit *vier* ruime Kamers en Keuken, en het *Bovenhuis* is ingerigt en verdeeld in *twee* zeer spacieuse Kwartieren met vrijen opgang, Zolders, Kelders, Pomp en Privaten; alles kortelijks nieuw gebouwd en in orde gebragt, en waarvan het eene jaarlijks voor *f* 240, en het andere voor *f* 400, wordt verhuurd.

Te aanvaarden in eigendom, te weten: het Huis en de Bovenkwartieren met 1e Mei 1835 en de Bierbrouwerij en Mouterij, bij het geven van den slag.

NB. De Verkooper reserveert aan zich de twee Koperen Ketels, Koelbakken, Kuipen, Vaatwerk, den Bierwagen en verder alle Gereedschappen, niets uitgezonderd, wat tot de Brouwerij en Mouterij behoort.

De Koper zal echter het regt hebben alle deze voorwerpen tegen *f* 1200 boven zijne uitgeloofde Kooppenningen over te nemen.

Nadere informatien te bekomen ten kantore van voornoemden Notaris.

OPENBARE VERKOOPING
van eene extra wel-beklante

BAKKERIJ.

Mr. J. F. C. J. DE ROY, openbaar Notaris, residerende te *Breda*, zal, ten verzoeke zijner principalen, op Maandag den 15den December 1834, provisioneel, en *veertien* dagen daarna, alzoo op Maandag den 29sten December daaraanvolgende, beiden des avonds ten *zeven* ure, in het *Vlaamsch Koffijhuis* bij J. JONKERS te *Breda*, finaal Verkoopen:

Eene HUIZINGE, ACHTER-HUIZINGE, HOVINGE, PLEIN en ERVE, van ouds genaamd *De Kruisvlieger* en bij *De Trompet*, staande en gelegen binnen *Breda*, op de zuidzijde van de Boschstraat, nevens de Huizinge en Erve, genaamd *Hof Kalmestie*, toebehoorende *Johanna Laer*, op de eene zijde oostwaarts, en de Huizinge en Erve toebehorende *de Poorter*, op de andere zijde westwaarts, en mondwaarts 't Heeren Straat; gelijkvloers Wijk A, No. 596. Bij het Kadaster bekend Sectie B, No. 359.

Jaarlijks Belast met f 1,10 *cents aan den Heiligen Geest-Armen te Breda.*

Het Benedenhuis en Bakkerij, is verhuurd aan *J. J. Adank*, voor *f* 70,00 's jaars, tot 7 Junij 1841, doch met *vier* Rouwjaren; zoodat het zelve alsdan met ingang den 7den Junij 1837, kan worden aanvaard; zijnde het Bovenhuis, Achter-kamertje, Zolder en Tuin, in gebruik bij de Wed. *Adank*, tot 1e Mei 1835.

Nadere informatien te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris.

Openbare Verkooping.

Mr. J. F. J. C. DE ROY, Notaris, residerende te Breda, zal, op den 15den December 1834, in het openbaar veilen, en 14 dagen daarna, beiden in *het Vlaamsch Koffijhuis*, bij J. JONKERS, te Breda, des avonds ten 7 ure, finaal Verkoopen:

Eene HUIZINGE en STALLING, staande alhier binnen Breda, omtrent het oude Nonnenklooster, en de Kazerne, aan het water daar; oost *Maria Kakkert*; west de Weduwe *Meeuwsen*; noord en zuid de Straat; bij het kadaster bekend sectie B, nommer 458.

Zijnde vrij en kommerloos, en dadelijk bij het geven van den slag in eigendom en gebruik te aanvaarden.

Nadere informatie te bekomen ten kantore van voormelden Notaris.

UIT DE HAND TE KOOP.

Eene BIERBROUWERIJ, genaamd *DE ROODE ZWAAN*, staande te *Geertruidenberg*, op de markt, Wijk B. No. 15, met twee WOONHUIZEN, het eene op het Marktveld voor, het andere aan de Havenzijde achter de Brouwerij gelegen, waarin van oude met veel succes zoo *Bruine* als *Witte* en bijzonder uitmuntende, *Gerstebieren* zijn gebrouwd. Bestaande uit eene Moutmolen, benoorlijke Kelders, ruime Zolders en Bergplaatsen, drie stuks zoo groote als kleine Ketels, drie Kuipen, vijf Pompen, behoorlijke Koelbakken, enz. De Koeper kan de helft van den koopschat, op het gekochte tegen vier percent gevestigd laten. Te bevragen bij N. P. BROUWERS, Advokaat te *Geertruidenberg*.

VOOR HET RIJK.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN.

Eerste Ressort. Provincie Noord-Braband. Agentschap Steenbergen.

OPENBARE VERKOOPING.

De fungerende Agent van het Domein te Steenbergen, zal, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, al of niet in tegenwoordigheid van den Heer Inspecteur der Domeinen, en ten overstaan van den Heer Burgemeester der gemeente Steenbergen, op Woensdag den 17 December 1834, des morgens ten *tien* ure, ten Raadhuize aldaar, Verkoopen:

43 kavelen OLMEN en ESSEN-BOOMEN, staande op het perceel No. 15, zijde den Schenkeldijk, gelegen tusschen den Heerschen- en Vlietpolder.

Steenbergen, den 3 December 1834.

De fungerende Agent,
W. F. E. VAN DER BORCH.

STOOM-JAGT

PRINSES MARIANNE,

van *MIDDELBURG* naar *ROTTERDAM*,

December 1834.

Van *Middelburg*.	Van *Rotterdam*.
Zondag den 21, 's morg. 6½ uur	Dingsdag den 16, 's morg. 4½ uur

---

BIJ BROESE & COMP, TE BREDA,

IS UITGEGEVEN EN VERKRIJGBAAR:

BREDASCHE ARRONDISSEMENTS-Schrijf-Almanak,

VOOR HET JAAR 1835.

BEVATTENDE:

behalve den gewonen, met wit papier doorschoten *Kalender*, eene opgave van de voornaamste *Jaarmarkten* der Steden en Dorpen in Noord-Braband; de order op het *varen der Schepen* en *Marktschuiten*, nevens het *rijden der Diligences*, *Voer- en Vrachtkarren* en het *vertrek der Voerboden* van en naar Breda; voorts behalve de naamlijst van het *Koninklijk Gezelschap*, die van de voornaamste Vorsten van Europa, verder het *vertrek* en *aankomst der Posten* in Breda en het *Tarief der Zegels*; een *Naamregister van de leden der voornaamste Autoriteiten, Besturen, Maatschappijen en Collegien*; als: de Stedelijke Regering, het Militair Kommandement, de Regtbank van Eersten Aanleg, Vredegeregt en Regtbank van Koophandel en Verdere Autoriteiten en Collegien in Breda; de Stedelijke Besturen enz. der overige Steden van het Arrondissement, de Burgemeester, Assessoren, Secretarissen en Ontvangers der overige Gemeenten; met aanduiding van derzelve Bevolking; *Bestuur der Directe Belastingen, Zegel- en Successie-regten, Domeinen, Commissien van Onderwijs, de Beoefenaren der onderscheidene takken van Geneeskunst* in het Arrondissement; derzelver *Dijk- en Polderbesturen*, *de Regt- en Rekenkundigen* van verschillende Dorpen en Polders; eindelijk de *Verdeeling der Provincie Noord-Braband in District-Afdeelingen*, de *Benaming der nieuwe Maten en Gewigten*, en eene *Tafel* van den Op- en Ondergang der Zon, enz. enz.

Deze, voor Zakgebruik zeer gemakkelijke Almanak is slechts 45 Cen.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.